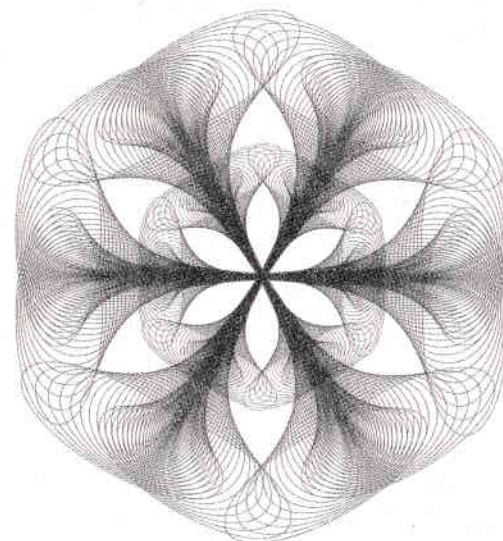


LBRIS

We know
books

A·S·I·M·O·V



A DOUA
FUNDAȚIE

3

Traducere din limba engleză de
Mihai-Dan Pavelescu

PALADIN

Cuprins

Prolog	7
--------------	---

Partea I. Căutarea Catârului

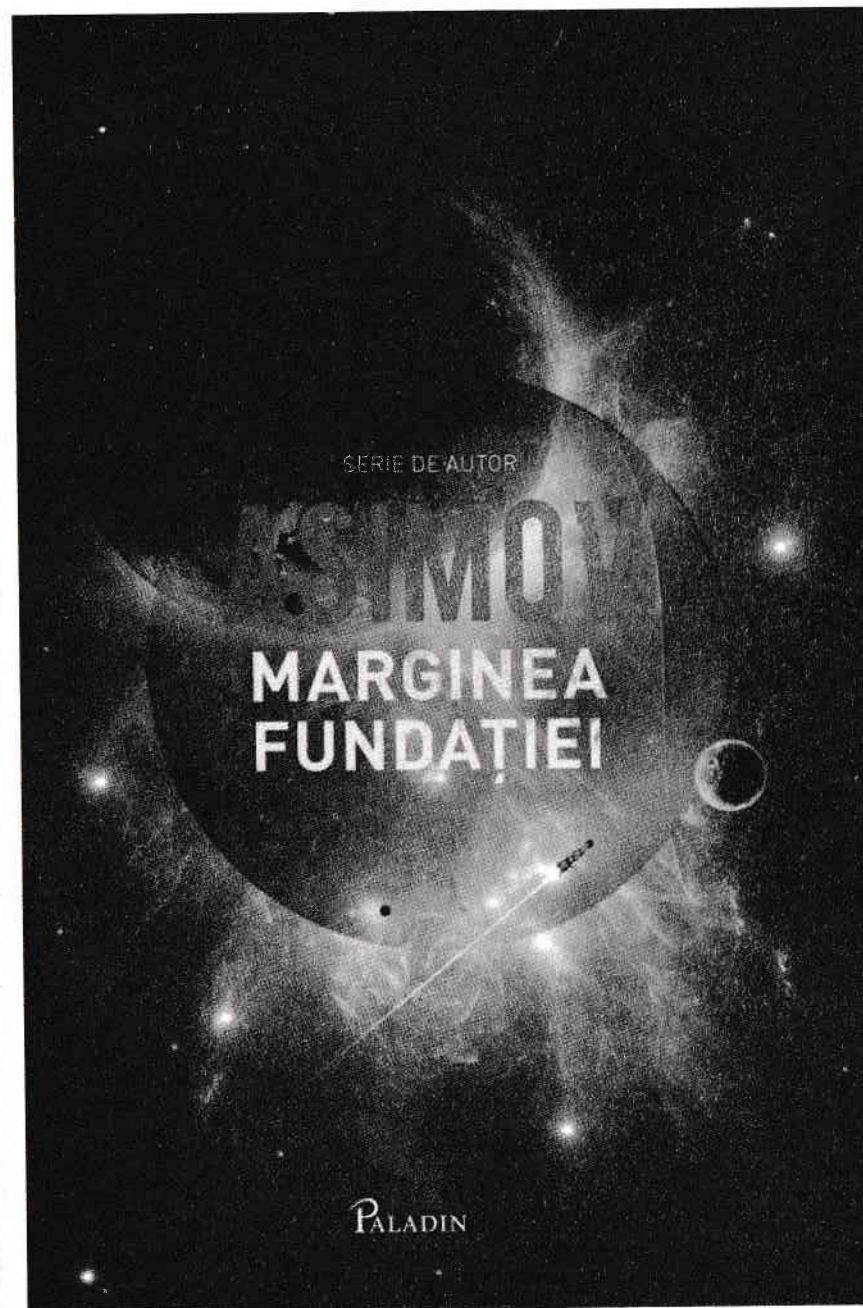
1. Doi bărbați și Catârul	11
Primul interludiu	27
2. Doi bărbați fără Catâr	30
Al doilea interludiu	43
3. Doi bărbați și un fermier	45
Al treilea interludiu	54
4. Doi bărbați și Bătrânii	55
Al patrulea interludiu	67
5. Un bărbat și Catârul	68
6. Un bărbat, Catârul... și încă unul	82
Ultimul interludiu	97

Partea a II-a. Căutarea Fundației

7. Arcadia	99
8. Planul Seldon	116
9. Conspiratorii	129
10. Apropierea crizei	144
11. Pasagerul clandestin	148
12. Lord	160
13. Lady	167
14. Anxietate	175
15. Grila	190
16. Începutul războiului	204

17. Războiul.....	218
18. Spectrul unei planete.....	222
19. Sfârșitul războiului	231
20. „Eu știu...”	242
21. Răspunsul satisfăcător.....	258
22. Răspunsul adevărat.....	270

În curând volumul al IV-lea
Marginea Fundației (extras)



CĂUTAREA CATÂRULUI

1

DOI BĂRBAȚI ȘI CATÂRUL

CATÂRUL — Aspectele constructive ale regimului Catârului au căpătat formă abia după prăbușirea Primei Fundații. După dezagregarea definitivă a celui dintâi Imperiu Galactic, Catârul a rămas în istorie drept primul unificator al unui spațiu cu o anvergură într-adevăr imperială. Imperiul comercial anterior făurit de Fundația învinsă fusese eteroclit și cu legături mai degrabă vagi, în ciuda susținerii imateriale a predicțiilor psihoistoriei. În niciun caz nu se putea compara cu „Uniunea Planetară” strict controlată de sub conducerea Catârului, care la momentul respectiv conținea o zecime din volumul Galaxiei și a cincisprezecea parte din populația acesteia. Mai ales în epoca așa-numitei Căutări...

ENCICLOPEDIA GALACTICĂ*

Enciclopedia detaliază numeroase alte aspecte despre Catâr și Imperiul său, dar aproape niciunul nu este relevant pentru problema care ne interesează, și cele mai multe sunt oricum excesiv de seci și plicticoase pentru scopurile noastre. Articolul tratează în principal circumstanțele economice care au condus la ascensiunea „Primului Cetățean

* Citatele reproduse din *Enciclopedia Galactică* sunt preluate din ediția 116, publicată în anul 1020 E.F. de Enciclopedia Galactică Publishing Co., Terminus, cu acordul editurii.

al Uniunii Planetare” – titlul oficial al Catârului – precum și consecințele economice ce au rezultat din aceasta.

Dacă uneori este ușor surprins de viteza incredibilă cu care Catârul a ajuns în numai cinci ani la un domeniu vast, pornind de la zero, autorul articolului nu-și trădează sentimentele. Dacă după aceea îl uimește neașteptata încetare a expansiunii în favoarea unei perioade de cinci ani de consolidare teritorială, el își camuflează consternarea.

De aceea abandonăm Enciclopedia și continuăm pe calea noastră și în scopurile noastre, pentru a examina istoria Marelui Interregnum – dintre Primul și Al Doilea Imperiu Galactic – care a urmat după cei cinci ani de consolidare.

Din punct de vedere politic, Uniunea Planetară este liniștită. Din punct de vedere economic, ea este prosperă. Puțini ar dori să schimbe pacea controlului ferm exercitat de către Catâr cu haosul care a precedat-o. Este posibil ca pe planetele care cu cinci ani înainte cunoscuseră Fundația să existe un regret nostalgic, dar nimic mai mult. Conducătorii Fundației fuseseră eliminați, dacă nu puteau fi de ajutor, sau fuseseră convertiți, dacă erau utili.

Iar dintre Convertiți, cel mai util era Han Pritcher, ajuns acum general-locotenent.

În zilele Fundației, Han Pritcher fusese căpitan și membru al Opoziției Democratice clandestine. După ce Fundația se prăbușise fără luptă în fața Catârului, Pritcher se ridicase împotriva mutantului. Asta până când fusese el însuși convertit...

Convertirea nu fusese cea uzuală, determinată de forța unor idei superioare, iar Han Pritcher o știa foarte bine. El fusese modificat deoarece Catârul era un mutant cu puteri mentale care îi permiteau să transforme însușirile

oamenilor obișnuiți astfel încât să-i fie lui de folos. Totuși, asta îl mulțumea pe deplin pe Pritcher. Pur și simplu, așa trebuiau să stea lucrurile. Mulțumirea față de Convertire era chiar primul simptom al Convertirii, dar Han Pritcher nu mai era nici măcar curios în această privință.

Revenind acum din a cincea sa expediție importantă în nemărginirea Galaxiei din exteriorul Uniunii Planetare, veteranul astronaut și agent de informații aștepta cu o fericire de-a dreptul firească apropiata audiență la „Primul Cetățean”. Chipul lui aspru, cu trăsături parcă dăltuite într-un lemn întunecat, fără fibre vizibile, care nu părea că ar fi putut surâde fără să se fisureze, nu exprima nimic... însă indiciile exterioare nu erau necesare. Catârul îi putea percepe emoțiile lăuntrice, chiar și pe cele mai mărunte, la fel cum un om obișnuit putea zări zvâcnirea unei sprâncene.

Pritcher și-a lăsat vehiculul aerian la vechile hangare viceregale și a pătruns în palat pe jos, așa cum cerea eticheta. A parcurs mai bine de un kilometru pe calea de acces pustie și tăcută, urmându-i săgețile. Știa prea bine că pe numeroșii kilometri pătrați ai suprafeței palatului nu exista niciun paznic, niciun soldat, nici măcar un singur om înarmat.

Catârul nu avea nevoie de nicio protecție.

Catârul era propriul său paznic, cel mai bun, atotputernic.

Propriii săi pași îi răsunau lui Pritcher încetișor în urechi, în vreme ce palatul ridica înaintea lui pereții metalici strălucitori, incredibil de ușori și incredibil de puternici, cu arcadele îndrăznețe, exagerate, aproape nebunești ce caracterizaseră arhitectura fostului Imperiu. Palatul se înălța măreț deasupra domeniului pustiu și deasupra metropolei aglomerate de la orizont.

Iar în palat se afla singurul om de ale cărui atribute mentale non-umane depindeau noua aristocrație și întreaga structură a Uniunii Planetare.

Ușa imensă și masivă a glisat lin la apropierea lui Pritchler, care a pătruns înăuntru. A pășit spre rampa lată și ușor curbată, care l-a purtat în sus. S-a ridicat cu iuțea în elevatorul silențios, apoi s-a oprit în fața ușii micuțe și simple a camerei Catârului, situată în cel mai înalt turn strălucitor al palatului.

Ușa s-a deschis...

Bail Channis era tânăr și Neconvertit. Altfel spus, structura lui emoțională nu fusese ajustată de către Catâr. Rămăsese exact așa cum fusese plăsmuită de forma originală a eredității lui și de modificările ulterioare aduse de mediu. Iar asta îl mulțumea, de asemenea.

Nu împlinise încă treizeci de ani, dar își clădise o reputație extraordinară în capitală. Era chipeș și spiritual – prin urmare, avea succes în societate. Era inteligent și stăpân pe sine – prin urmare, avea succes în fața Catârului. Și era foarte încântat de ambele succese.

Iar acum, pentru prima dată, Catârul îl convocase într-o audiență personală.

Picioarele l-au purtat pe calea de acces lungă și scânteietoare care ducea direct la turnurile de aluminiu spongioase ce fuseseră cândva reședința viceregelui de Kalgan, care condusesese sub vechii împărați, și după aceea fuseseră reședința prinților independenți de Kalgan, care conduseseră în propriul lor nume... pentru ca acum să fie reședința Primului Cetățean al Uniunii Planetare, care conducea propriul lui imperiu.

Channis fredona încântat în barbă. Nu avea nicio îndoielă privind scopul convocării. Evident, era vorba despre A Doua Fundație! Sperietoarea universală a cărei simplă contemplare îl oprise pe Catâr din politica de expansiune

nelimitată, determinându-l să îmbrățișeze o prudență statică. Termenul oficial era însă cel de „consolidare“.

Existau totuși o mulțime de zvonuri, iar zvonurile nu puteau fi oprite. Catârul urma să reînceapă ofensiva. Catârul descoperise locul celei de-A Doua Fundații și avea s-o atace. Catârul ajunsese la un acord cu A Doua Fundație și împărțiseră Galaxia între ei. Catârul decisese că A Doua Fundație nu exista și avea să cucerească toată Galaxia.

Este inutil să se expună tot ceea ce se putea auzi prin anticamere. Nu era nici măcar prima dată când circulaseră asemenea zvonuri. Acum însă păreau mai consistente, și toate spiritele libere și expansive care înfloreau în timpul războaielor, aventurilor militare și haosului politic, dar se vestejeau în epocile de stabilitate și pace stagnantă, jubilau fericite.

Bail Channis era unul dintre ele. Nu se temea de misterioasa A Doua Fundație, nu se temea nici măcar de Catâr, și se mândrea cu asta. Poate că unii, care dezaprobau pe cineva atât de tânăr și de bine situat, așteptau încruntați ora socotelilor cu playboy-ul vesel care-și trimitea fără sfială săgețile ironice la adresa aspectului fizic și traiului solitar al Catârului. Nimeni nu îndrăznește să se alăture și puțini cutezau să râdă, dar pentru că nu pățea nimic, reputația îi sporea pe măsură.

Channis improvizează cuvinte la melodia pe care o fredona. Versuri lipsite de sens, cu refrenul: „A Doua Fundație amenință o Nație și-ntreaga Creație.“

A ajuns la palat.

Ușa imensă și masivă a glisat lin la apropierea lui Channis, care a pătruns înăuntru. A pășit spre rampa lată și ușor curbată, care l-a purtat în sus. S-a ridicat cu iuțea în elevatorul silențios, apoi s-a oprit în fața ușii micuțe și simple a camerei Catârului, situată în cel mai înalt turn strălucitor al palatului.

Ușa s-a deschis...

Bărbatul care nu avea alt nume decât Catârul și nici alt titlu decât cel de Prim Cetățean privea afară, prin peretele transparent unidirecțional, spre metropola măreață și luminoasă de la orizont.

În amurgul tot mai întunecat, stelele răsăreau, și toate îi erau loiale.

Gândindu-se la asta, surâse cu o amărăciune trecătoare. Loialitatea lor era față de o făptură pe care puțini oameni o zăriseră vreodată.

Catârul nu era un bărbat asupra căruia să întârzi cu privirea... poate doar cu o privire batjocoritoare. Cele numai cincizeci și cinci de kilograme erau distribuite pe o înălțime de un metru șaptezeci și doi de centimetri. Membrele îi erau ramuri osoase care se desprindeau sub unghiuri lipsite de grație din trupul costeliv, iar fața îngustă dispărea aproape complet sub proeminența nasului ca un cioc cărnos, lung de peste șapte centimetri.

Numai ochii păreau nelalocul lor în caricatura generală care era Catârul. În blândețea lor – o blândețe stranie pentru cel mai de seamă cuceritor al Galaxiei –, tristețea nu era niciodată pe deplin subjugată.

În oraș puteau fi găsite toate încântările unei capitale grandioase de pe o planetă grandioasă. Catârul și-ar fi putut stabili cartierul general pe Fundație, cel mai puternic dintre inamicii lui acum cuceriți, dar planeta Terminus se afla foarte departe, la marginea Galaxiei. Situată mai în centru și având o tradiție îndelungată ca leagăn al aristocrației, Kalgan îi convenea mai mult – din punct de vedere strategic.

Cu toate acestea, în veselia ei tradițională, amplificată de prosperitatea fără precedent, el nu-și găsea liniștea.

Oamenii se temeau de Catâr și-l ascultau, poate chiar îl respectau... de la o depărtare sigură. Totuși, cine l-ar fi

putut privi fără dispreț? Numai cei pe care-i convertise. Și ce valoare avea loialitatea lor artificială? Îi lipsea orice gust. Catârul ar fi putut adopta titluri și impune ritualuri și rafinamente inventate, dar nici ele n-ar fi modificat cu nimic realitatea. Mai bine – sau, cel puțin, cu nimic mai rău – să fie pur și simplu Primul Cetățean... și să se ascundă.

Un val brusc de rebeliune îl inundă, puternic și brutal. Nicio părțică a Galaxiei nu trebuia să-i fie refuzată. Timp de cinci ani rămăsese tăcut și îngropat aici, pe Kalgan, din cauza eternei amenințări, încețoșate și apăsătoare, a nevăzutei, neauzitei și necunoscutei A Doua Fundații. Avea acum treizeci și doi de ani. Nu era bătrân, dar se simțea bătrân. Cu toate puterile lui mentale mutante, corpul îi era slab din punct de vedere fizic.

Toate stelele! Toate stelele pe care le putea zări și toate pe care nu le putea distinge. Toate trebuiau să fie ale lui!

Răzbunare față de toți! Față de omenirea din care el nu făcea parte. Față de Galaxia în care nu-și găsea locul.

Lumina rece de avertizare pâlpâi deasupra sa. Putea urmări înaintarea bărbatului care intrase în palat și, simultan, ca și cum puterea lui mutantă fusese amplificată și sensibilizată în amurgul singuratic, simți valul de mulțumire emoțională care îi atingea fibrele cerebrale.

Îi recunosc identitatea fără efort. Era Pritcher.

Căpitanul Pritcher din fosta Fundație. Căpitanul Pritcher, care fusese ignorat și trecut cu vederea de birocrății guvernării aflate în descompunere. Căpitanul Pritcher, căruia îi anulase misiunea de spion meschin și pe care-l ridicase din mizerie. Căpitanul Pritcher, pe care îl făcuse mai întâi colonel și apoi general; al cărui domeniu de activitate devenise acum întreaga Galaxie.

Actualul general Pritcher, care îi era complet loial, deși începuse ca rebel încăpățânat. Și care nu devenise loial din cauza beneficiilor câștigate, nu din gratitudine și nici în urma unui târg echitabil... ci numai grație Convertirii.

Catârul era conștient de stratul acela superior puternic și inalterabil de loialitate și iubire care colora toate involburările și vârtejurile emotivității lui Han Pritcher – stratul pe care el însuși i-l implantase cu cinci ani în urmă. Mult mai adânc sub stratul acela se aflau urmele inițiale ale individualității încăpățânate, nemulțumirii față de autoritate, idealismului – totuși, nici chiar Catârul însuși nu i le mai putea detecta.

Ușa din spatele lui se deschise și mutantul se întoarse. Transparența peretelui lăsă loc opacității, iar lumina sta-cojje a înserării dispăru, înlocuită fiind de strălucirea albă, orbitoare a energiei atomice.

Han Pritcher se așeză pe scaunul indicat. În audiențele particulare la Catâr nu se foloseau plecaciunile, îngenuncherile sau titlurile onorifice. Catârul era pur și simplu „Primul Cetățean”. Formula de adresare era „domnule”. Puteai sta jos în prezența lui și-i puteai întoarce spatele, dacă așa se întâmpla să fie.

Pentru Pritcher, toate acestea erau mărturiile ale puterii sigure și încrezătoare a stăpânului său. Îl mulțumeau în mod plăcut.

– Raportul tău final mi-a parvenit ieri, Pritcher, rosti Catârul. Nu pot nega că mi s-a părut deprimant.

Sprâncenele generalului se apropiară una de cealaltă.

– Îmi imaginez, dar nu văd la ce alte concluzii aș fi putut ajunge. A Doua Fundație pur și simplu nu există, domnule.

Catârul căzu pe gânduri, apoi clătină încet din cap, așa cum mai făcuse de multe ori și până atunci.

– Există dovada lui Ebling Mis, o dovadă care nu poate fi uitată.

Povestea nu era nouă, și Pritcher răspunse prompt:

– Chiar dacă a fost considerat cel mai de seamă psiholog al Fundației, Mis a fost un copil în comparație cu Hari Seldon. Cât timp a investigat realizările lui Seldon, s-a aflat

sub stimularea artificială produsă de controlul creierului dumneavoastră. Poate că l-ați împins prea departe. Poate că s-a înșelat. *Trebuie să se fi înșelat!*

Catârul suspină și chipul său lugubru se aplecă înainte pe lujerul subțire al gâtului.

– Dacă ar mai fi trăit măcar un minut... Era pe punctul de a-mi spune unde se află A Doua Fundație. El *știa*, și-o spun! N-aș mai fi fost nevoit să mă retrag. N-ar mai fi trebuit să aștept și să tot aștept. Cât timp am pierdut... Cinci ani irosiți zadarnic!

Pritcher n-ar fi putut comenta dezaprobatorele regretele acelea care dovedeau slăbiciunea conducătorului său, deoarece i-o interzicea propria lui structură mentală controlată. Se simți totuși tulburat, vag neliniștit, și spuse:

– Ce explicație alternativă ar putea exista, domnule? Am întreprins cinci călătorii pe rutele pe care le-ați întocmit personal. Și n-am lăsat nescotocit niciun asteroid. Se afirmă că acum trei sute de ani Hari Seldon din vechiul Imperiu a întemeiat două Fundații jucând rolul de nuclee ale unui nou Imperiu, care urma să-l înlocuiască pe cel vechi și muribund. La o sută de ani după Seldon, Prima Fundație – cea pe care o știm atât de bine – era cunoscută în toată Periferia. La o sută cincizeci de ani după Seldon – în momentul ultimei bătălii cu vechiul Imperiu –, era cunoscută în toată Galaxia. Au trecut trei sute de ani... și unde ar putea fi această misterioasă A Doua Fundație? Nu s-a auzit despre ea în niciun vârtej al spiralei galactice.

– Ebling Mis a spus că ea se menține secretă. Numai tăinuirea îi poate transforma slăbiciunea în putere.

– O tăinuire atât de adâncă este imposibilă, prin urmare A Doua Fundație nu există.

Catârul își ridică ochii mari, sfredelitori și prudenți.

– Ba nu, ea *există!*

Îl pironi cu un deget osos.

– Tactica noastră va suferi o mică modificare.